

Ćwiczenia

1. Zapoznaj się z gatunkiem i jego różnymi realizacjami. Przeprowadź własne reporterskie śledztwo na temat gatunku. Wykonanie zadań wymaga od Ciebie czasu i poszukiwań, są przeznaczone głównie do pracy indywidualnej.

Na warsztatach wybierz reportaż z dowolnej gazety i zastanówcie się w grupie nad jego składnikami. Od tematu, problemu, do którego się odnosi, przez sylwetki bohaterów, po przyjętą przez reportera rolę. Jaka jest intencja wybranego reportażu – naświetlenie problemu czy pomoc bohaterom? Zastanów się, czy dostrzegasz podobne problemy w swoim otoczeniu. Jak myślisz, co sprawiło, że reporter zajął się właśnie tą sprawą? Czy wyjaśnił swoje powody, czy da się je wyczytać między linijkami tekstu?

Przedyskutujcie w grupie kwestię odpowiedzialności reportera. Co mogłoby się wydarzyć, gdyby reporter podjął inne decyzje? W jakich działaniach reporterskich dostrzegasz postawę odpowiedzialności?

Do pracy indywidualnej:

- Obejrzyj kilka odcinków programów z reportażami użytkowymi, na przykład „Uwaga” w TVN, „Alarm!” w TVP1, „Interwencja” w Polsacie. Z wybranego programu wypisz problemy, które zauważa reporter. Czy są to te same problemy, o których opowiadają bohaterowie? Czy dostrzegasz je także w swoim otoczeniu?
- Przeczytaj kilka reportaży prasowych z aktualnych wydań: znajdziesz je między innymi w „Dużym Formacie”, poniedziałkowym dodatku do „Gazety Wyborczej”, w tygodnikach opinii (w „Polityce”, w „Newsweeku”), ale także niekiedy w codziennej prasie. Zastanów się, dlaczego nie ma tego gatunku w dzienniku „Fakt”?
- Przeczytaj kilka reportaży książkowych dowolnych autorów – wybierz tematy, które cię zainteresują. W dużych, tradycyjnych księgarniach znajdują się szafy z literaturą faktu, w internetowych księgarniach

znajdziesz je w tej samej kategorii lub w zakładce „Reportaż”. Przeanalizuj, jakimi problemami zajmują się współcześni reporterzy: Angelika Kuźniak, Przemysław Semczuk, Ewa Winnicka, Cezary Łazarewicz, Magdalena Grzebałkowska, Paweł T. Reszka, Iza Klementowska. Sprawdź także, które reportaże właściciele księgarni zaliczają do bestsellerów.

- Odnajdź w internecie podcasty z reportażami radiowymi, posłuchaj kilku wybranych.
- Odnajdź – choćby na platformie Youtube – dokumenty filmowe, na przykład „Wszystko może się przytrafić”, „Takiego pięknego syna urodziłam”, „Dzieci z Leningradzkiego”, „Nienormalni”, „Czekając na sobotę”, „Herkules”, „Komunia”. Przeczytaj, jakie dokumenty zdobyły nagrody w minionym roku (<https://culture.pl/pl/artykul/najlepsze-dokumenty-2017-roku>).
- Zapoznaj się z fotoreportażami nagrodzonymi w konkursie World Press Photo (<https://www.worldpressphoto.org/>).
- Poznaj najnowsze wcielenie gatunku – reportaż multimedialny (<http://interaktywna.wyborcza.pl/intro/>; <http://www.nton.pl/polska-i-swiat/art/9064334,nowe-mozliwosci-internetu-zobacz-reportaz-interaktywny-poklady-pamieci,id,t.html>).

2. Przejrzyj w domu stare albumy ze zdjęciami. Zastanów się, jakie opowieści mogą kryć się w momentach uchwyconych na fotografii. Następnie zapytaj rodziców lub dziadków o te, które najbardziej Cię zainteresowały. Czy Twoja opowieść zbliżała czy oddalała się od prawdy? Czy trafnie osądziłeś sytuację, kierując się jedynie intuicją i pozorami? Czym różniła się fikcja od prawdy? Zanotuj swoje spostrzeżenia.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- 3.** Albumy z fotografiami to kopalnia reporterskich skarbów. Znajdź wśród swoich przodków lub krewnych osobę, która Cię zainspiruje, a następnie spróbuj się dowiedzieć o niej jak najwięcej. Zanotuj wszystkie anegdoty, ale też bacznie obserwuj reakcje rozmówców. O czym opowiadają chętnie, o czym milczą? Które fragmenty życiorysu są jasne, a o których się nie wspomina? Co wyróżnia twojego bohatera z całej rodziny? Jakie ta postać wywołuje emocje? Pozyskiwanie informacji to współcześnie jedna z najcenniejszych umiejętności zawodowych. Jest przydatna w samorozwoju, ale także w kontaktach interpersonalnych. Przecwicz tę umiejętność we własnej rodzinie, to dobre pole ćwiczebne. A może przy okazji odkryjesz genealogiczny sekret?